

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДВНЗ «ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА»**

Навчально-науковий юридичний інститут

Кафедра кримінального права

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ЮРИДИЧНА ПСИХОЛОГІЯ

Освітня програма Право

Спеціальність 081 Право

Галузь знань 08 Право

Затверджено на засіданні кафедри
Протокол № 3 від 4 жовтня 2019 р.

ЗМІСТ

1. Загальна інформація
2. Анотація до курсу
3. Мета та цілі курсу
4. Результати навчання (компетентності)
5. Організація навчання курсу
6. Система оцінювання курсу
7. Політика курсу
8. Рекомендована література

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	Юридична психологія
Викладач (-і)	Петечел Олексій Юрійович, кандидат юридичних наук, доцент кафедри кримінального права
Контактний телефон викладача	Петечел Олексій Юрійович (0342) 59-61-34
Е-mail викладача	Петечел Олексій Юрійович petechel.oleksii@pnu.edu.ua
Формат дисципліни	Очний
Обсяг дисципліни	3 кредити ЄКТС, 90 год.
Посилання на сайт дистанційного навчання	http://www.d-learn.pu.if.ua
Консультації	Консультації проводяться відповідно до Графіку індивідуальних занять зі студентами, розміщеному на інформаційному стенді та сайті кафедри https://kkp.pnu.edu.ua Також можливі консультації шляхом листування через електронну пошту, зокрема, що стосується погодження планів та змісту курсових робіт, індивідуальних науково-дослідних завдань.
2. Анотація до навчальної дисципліни	
<p><u>Предметом</u> вивчення навчальної дисципліни є факти, закономірності і механізми людської психіки у сфері правових відносин і правової поведінки.</p> <p>Програма навчальної дисципліни складається з таких <u>змістових модулів</u>:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Юридична психологія. Загальна частина. 2. Юридична психологія. Особлива частина. <p>Юридична психологія забезпечує розгляд психологічного змісту сучасних соціальних реалій, які стосуються права та його застосування. Юридична психологія вивчає психологічні особливості правового опосередкування поведінки особистості (групи) у сфері правової дійсності.</p> <p>Використання психологічних знань є дуже складним, однак обов'язковим, завданням у здійсненні як правоохоронної, так і судової чи адвокатської діяльності. Уміла побудова психологічного портрету злочинця чи ефективне використання прийомів психологічного впливу підвищує результативність діяльності тих чи інших правоохоронних чи судових органів. Важливо, щоб випускники вищих юридичних закладів володіли необхідними знаннями про психологічні особливості юридичної діяльності, психологічні аспекти проведення слідчих та судових дій, психологічні характеристики учасників кримінального провадження.</p>	
3. Мета та цілі навчальної дисципліни	
<p><u>Метою</u> вивчення навчальної дисципліни є формування у студентів знань про поняття і положень юридичної психології, оволодіння навичками роботи з літературою у галузі психології та юриспруденції, вивчення психологічних аспектів юридичної діяльності, психологічні особливості проведення окремих слідчих та судових дій.</p> <p><u>Основними цілями</u> вивчення дисципліни є вироблення умінь та навичок, закріплення отриманого після прочитаної лекції та самостійної роботи студента знань про психологічні особливості юридичної діяльності, психологічні аспекти проведення слідчих та судових дій, психологічні характеристики учасників кримінального провадження.</p>	
4. Результати навчання (компетентності)	
<p>Відповідно до вимог освітньої програми студенти повинні <u>знати</u> :</p> <ul style="list-style-type: none"> • категоріально-понятійний апарат юридичної психології; • предмет і метод юридичної психології; • загальні психологічні особливості юридичної діяльності; • психологічні особливості слідчих та судових дій; • психологію слідчої, судової, адвокатської діяльності. • причини девіантної та делінквентної поведінки особи; 	

<ul style="list-style-type: none"> • форми використання психологічних знань; • психологічні особливості злочинці та злочинних груп. 			
вміти :			
<ul style="list-style-type: none"> • складати психологічний портрет злочинця; • складати психологічний аналіз злочинної групи та визначати статус її учасників; • визначати психологічні особливості слідчих та судових дій; • визначати причини вчинення злочинів; • аналізувати різні типи злочинців; • застосовувати методи юридичної психології на практиці; • орієнтуватися в науковій літературі з юридичної психології; • застосовувати методи психологічного впливу та визначати межі допустимості його застосування; 			
• використовувати психологічні знання під час досудового розслідування та судового розгляду справи.			
5. Організація навчання			
Обсяг навчальної дисципліни			
Вид заняття		Загальна кількість годин	
лекції		12	
семінарські заняття / практичні / лабораторні		18	
самостійна робота		60	
Ознаки курсу			
Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативний / вибірковий
6	081 Право	3	вибірковий
Тематика курсу			
Тема		кількість год.	
		лекції	заняття
		сам. роб.	
Змістовий модуль 1. Юридична психологія. Загальна частина.			
Тема 1. Юридична психологія як наука		2	2
Тема 2. Загальна психологічна характеристика професійної діяльності юриста			2
Тема 3. Девіантна поведінка особистості			4
Тема 4. Психологія злочинного діяння		2	2
Тема 5. Психологія особистості злочинця		2	2
Тема 6. Психологічна характеристика злочинних груп		2	2
Тема 7. Психологічні особливості злочинності неповнолітніх			4
Змістовий модуль 2. Юридична психологія. Особлива частина.			
Тема 8. Форми використання спеціальних психологічних знань		2	2
Тема 9. Психологія слідчої діяльності		2	2
Тема 10. Психологія потерпілого			2
Тема 11. Психологічні засади адвокатської діяльності			4
Тема 12. Психологія судової діяльності (при розгляді кримінальних справ)			4
Тема 13. Пенітенціарна психологія			2
Тема 14. Використання спеціальних психологічних знань у цивільному процесі			2
Тема 15. Використання спеціальних психологічних знань у адміністративному процесі			2
ЗАГ.:		12	18
6. Система оцінювання курсу			
Загальна система	Загальна система оцінювання навчальної є уніфікованою в межах навчально-наукового юридичного інституту і визначається п. 4.4 Положення про порядок організації навчального процесу та оцінювання		

оцінювання курсу	успішності студентів у навчально-науковому юридичному інституті Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника, затвердженим Вченою радою Юридичного інституту Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника, протокол № 2 від 12.10.2010 р. (зі змінами, внесеними Вченою радою навчально-наукового юридичного інституту, протокол №5 від 28 лютого 2017 р.) – <i>текст розміщений на інформаційному стенді та сайті Інституту https://law.pnu.edu.ua/організація-навчального-процесу/.</i>
Вимоги до письмової роботи	<p>Вивчення дисципліни передбачає обов'язкове виконання всіма студентами однієї письмової модульної контрольної роботи. Робота виконується на 8 семінарському занятті та охоплює весь зміст навчальної дисципліни.</p> <p>На контрольну виносяться 2 описових завдання, які оцінюються по 15 балів, 2 коротких запитання, які оцінюються по 6 бали, та одне термінологічне завдання, яке оцінюється у 8 балів. Максимальний бал за контрольну становить 50.</p> <p><u>За бажанням (для отримання додаткових до 5 балів)</u> студенти можуть виконувати індивідуальні завдання за темою відповідного семінарського заняття. Види, приклади підготовки та критерії оцінювання індивідуальних завдань <i>знаходяться на кафедрі та розміщені на сайті кафедри https://kcp.pnu.edu.ua/</i></p>
Семінарські заняття	Система оцінювання семінарських занять визначена п.п. 4.4.3.2, 4.4.3.3 Положення про порядок організації навчального процесу та оцінювання успішності студентів у навчально-науковому юридичному інституті Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника
Умови допуску до підсумкового контролю	Порядок та організація контролю знань студентів, зокрема, умови допуску до підсумкового контролю визначаються р. 5 Положення про порядок організації навчального процесу та оцінювання успішності студентів у навчально-науковому юридичному інституті Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника

7. Політика курсу

Письмові роботи:

Планується виконання студентами обов'язкових та додаткових декількох видів письмових робіт: обов'язкової письмової контрольної роботи, письмових тестових завдань за темами, винесеними на самостійне опрацювання (перелік міститься в Методичних вказівках і завданнях для підготовки до семінарських (практичних) занять), письмових експрес-опитувань на семінарських заняттях тощо, а також додаткових письмових індивідуальних завдань – *Методичні вказівки розміщені на сайті кафедри <https://kcp.pnu.edu.ua/>*

Академічна доброчесність:

Очікується, що студенти будуть дотримуватися принципів академічної доброчесності, усвідомлюючи наслідки її порушення, що визначається Положенням про запобігання та виявлення плагіату у ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника» <https://pnu.edu.ua/положення-про-запобігання-плагіату/>.

Відвідування занять

Відвідання занять є важливою складовою навчання. Очікується, що всі студенти відвідають лекції і практичні заняття курсу.

Пропуски семінарських (практичних, лабораторних) занять відпрацьовуються в обов'язковому порядку. Студент зобов'язаний відпрацювати пропущене заняття впродовж двох тижнів з дня пропуску заняття. За пропущені лекційні заняття без поважних причин в обсязі, що перевищує 10% від загальної кількості лекційних годин, які відведені на навчальну дисципліну відповідно до робочого навчального плану, керівник курсу віднімає 5 балів від підсумкового семестрового балу студента (п. 5.1.2 Положення про порядок організації навчального процесу та оцінювання успішності студентів у навчально-науковому юридичному інституті Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника <https://law.pnu.edu.ua/організація-навчального-процесу/>).

8. Рекомендована література

1. Бочелюк В. Й. Юридична психологія. Навч. посіб. К.: Центр учбової літератури, 2010. 336 с.
2. Будіянський М.Ф. Кримінальна психологія: навч. посіб. Вид. 3-є, доп. Одеса: Фенікс, 2011. 382 с.
3. Казміренко Л.І., Моїсєєв Є.М. Юридична психологія. К.: КНТ, 2007.
4. Коновалова В. О., Шепітько В. Ю. Юридична психологія: підручник. 2-ге вид., перероб. і доп. Х.: Право, 2008. 240 с.
5. Костицький М.В. Судова психологія : навч. посіб. для вищ. навч. закл. / М. В. Костицький [та ін.] ; Чернів. нац. ун-т ім. Юрія Федьковича. Чернівці : Рута, 2013. 495 с.
6. Петечел О.Ю. Використання спеціальних психологічних знань щодо неповнолітніх учасників досудового розслідування : монографія. Івано-Франківськ, 2012.
7. Юридична психологія : навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. / О.Є. Самойлов, М.С. Корольчук, В.М. Корольчук, С.М. Миронець, Г.М. Ржевський. К. : Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2015. 432 с.

Детальний перелік монографічної, наукової, науково-практичної літератури, нормативних джерел та інформаційних ресурсів до кожної теми міститься в навчально-методичних посібниках:

1. Петечел О.Ю. Юридична психологія. Методичні вказівки для підготовки до семінарських занять (для студентів денної та заочної форми навчання (ОКР «Бакалавр»). Івано-Франківськ: Юридичний інститут Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника, 2018. 31с.
2. Петечел О.Ю. Юридична психологія. Методичні вказівки для підготовки до самостійної роботи (для студентів денної та заочної форми навчання (ОКР «Бакалавр»). Івано-Франківськ: Юридичний інститут Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника, 2018. 55с.

<https://kkr.pnu.edu.ua/>

Викладач _____ доц. Петечел О.Ю.